

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XIII. a Idem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

CAPUT XIII.

^a Idem.

UT nemo presbyterorum ^b xenium, vel emolumentum quodlibet temporale, immò detrimentum spirituale à quocunque publicè peccante, vel incestuoso accipiat, ut Episcopo, vel ministris ejus peccatum illius celet, nec pro respectu cujusque personæ, aut consanguinitatis, vel familiaritatis, alienis communicans peccatis, hoc Episcopo innotescere detrectet, nec à quoquam pœnitente, aut gratiâ, aut favore, vel minùs dignè cœnitentem ad reconciliationem adducat, & ei testimonium reconciliationis ferat, vel quocumque livore dignè pœnitentem à reconciliatione removeat; quia utrumque simoniacum est.

NOTÆ.

1. ^a *Idem.* Ita etiam legitur in prima collectione, *sub hoc tit. cap. 13.* nec amplius in inscriptione exprimitur, sed in præfati refertur capitulum 13. Hincmari Rhemensis Archiepiscopi, quod extat inter ejus capitula tom. 21. *Concil. in hæc verba: Ut nemo Presbyterorum xenium, vel quodcumque emolumentum temporale, immò detrimentum spirituale à quocunque publicè peccante, vel incestuoso accipiat, ut nobis, vel ministris nostris peccatum illius reticeat: nec pro respectu cujusque persona, aut consanguinitatis, vel familiaritatis alienis peccatis communicans hoc nobis, vel ministris nostris hoc innotescere detrectet, nec à quocunque pœnitente, vel gratiam, vel favorem, aut munus suscipere presumat, ut minus dignè pœnitentem ad reconciliationem adducat, & ei testimonium reconciliationis ferat, & quocumque livore alium quemlibet dignè pœnitentem à reconciliatione removeat, quia hoc simoniacum, & Deo, & hominibus abominabile est.* Et idem Hincmarus in capitulis Archidiaconis datis anno 874. *can. 3. cavit, Ut à Presbyteris xenia non accipiant, quatenus eorum mala fama cooperiatur.* Et *can. 9. Sollicitè provide, ne vos, vel Presbyteri negligenter pœnitentes pro aliquo munere ad reconciliationem adducatis, vel post reconciliationem eos negligatis, quod simoniacum est.* Idem repetitum reperitur in Concil. Frisingen. celebrato anno 1440. *can. 20.*
^b *Xenium.*) Id est donum, ut exposui in *cap. 1. de consuet.*

2. ^c *Pœnitentem.*) A pœnitentia qualibet pretii acceptio aliena debet esse: tum quia sacramentum est, tum quia ad instar judicii habetur, & sacerdotis manus puras esse oportet, ne clementiam, ac impunitatem scelerum vendere, & libertatem peccandi videatur subtrahere: legimus tamen aliquando impunè ab aliquibus redemptum pœnitentiæ, & interdictæ communionis spatium, ut apud Gregorium Turonensem *lib. 5. cap. 36. Nautinus Comes communionem pulsus, ad eandem iterum redit, favoribus Episcopis, quos premiis, atque adulatione corruperat.* Et *lib. 2. Capitulum. tit. 38.* legitur, quosdam Episcopos sacerdotum reatus solitos fuisse pœnitentiarum exaltatione vindicare, quod Imperator eò loci fieri prohibet. Et in veteri canone falsò Concil. Illiberit. assignato à Burchardo *lib. 19. Decreti, cap. 75.* & ab Ivone *part. 15. cap. 88.* ita legitur: *Qui in quadragesima ante Pascha cognoverit uxorem suam, & noluerit abstinere ab ea, unum annum pœniteat, aut pretium, videlicet 25. solidorum, ad Ecclesiam tribuat, aut pauperibus dividat.*

COMMENTARIUM.

3. **C**irca actum spirituale omisum pro temporali pretio non consentient Interpretes, an simonia sit, vel non: Et eo casu simoniam committi, probari videtur in hoc textu, cujus auctoritate docuerunt, in pura omissione actus spiritualis, pretio, aut favore, simoniam committi. Glossa, Panormit. & Felinus, Paludanus in 4. dist. 25. quest. 5. Contrariam verò sententiam, videlicet non committi verè, sed improprie simoniam, secundum quandam similitudinem, existimant Innocentius, Hostiensis & Joannes Andreas, Victoria *relect. 2. de simon. Aragon. 2. 2. quest. 100. art. 1.* Binsfeldius in *præsenti*, qui textum hunc accipiunt de simonia similitudinaria, & impropria. Sed hanc quæstionem variis distinctionibus adductis explicant Barbosa *hic*, Gibalinus *de simon. quest. 6. conseltar. 12.* juxta quorum doctrinam sciendum est, Alexandrum in præfati duas suæ decisionis partes proponere. In priori parte duos decedit casus. Primus videlicet, est quando presbyter, idest parochus, aliquod emolumentum temporale recipit à publico peccatore, ut Episcopo, vel ejus Vicario celet peccatum illius. Secundus, cum ipse propter consanguinitatem, vel familiaritatem alicujus ejus peccatum celat, ne innotescat. Quibus casibus certum est, presbyterum peccare contra officium, justitiam, & charitatem. Vnde turpiter accipi pretium pro fure non revelando, aut servo fugitivo non indicando, docetur in *l. 4. §. 1. ff. de condi. ob turpem.* Attamen his duobus casibus nulla proprie committitur simonia, nisi in tali occultatione utatur parochus aliqua potestate spirituali. In secunda parte deciduntur ab Alexandro alij duo casus. Primus est cum presbyter peccatorem non verè pœnitentem propter gratiam, & favorem ad reconciliationem admittit, ut ita testimonium reconciliationis ferat. Secundus cum ipse parochus propter favorem, aut odium removeat à reconciliatione pœnitentem. Quibus duobus casibus verè simonia committitur, cum potestas spiritualis exerceatur, aut omitatur ob pretium, aut favorem. Vnde illa verba Alexandri, *quia simoniacum ad utrumque,* ad hos duos casus in secunda parte relatos referunt Suarez *lib. 4. de simonia. cap. 22. num. 14.* Barbosa *hic, num. 2.* Et si adhuc infes, ad totam constitutionem referenda esse prædicta verba, supponendum est, prioribus casibus ultra omissionem intercessisse exercitium aliquod spiritualis potestatis, ut docuit Gibalinus *supra, conselt. 3.* qui inde infert resolutionem ad varios casus, in quibus propter omissionem actus spiritualis simonia committitur.